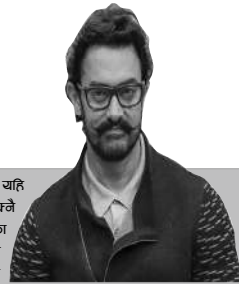

नव जनचेतना

NAWA JANACHETANA NATIONAL DAILY राष्ट्रिय दैनिक

अजिल बुढा नगरको निर्देशन रहने चलचित्र "रातो घेरा - द रेड सर्कल"को शुभ मुहूर्त गरिएको छ । कलाकार तथा पत्रकारको अपरिस्थितिमा चलचित्रको शुभ मुहूर्त गरिएको हो । चलचित्रको छायाङ्कन असार २५ गतेदेखि सुरु हुनेछ । अजिलेता दयाहाङ राई र अजिलेती विरञ्जना मगर सहित करिब दुई दर्जन कलाकारहरूको अभिनय रहने चलचित्रको निर्माण विश्राम फिल्मस प्रा. लि. को ब्यानरमा निर्माण हुन लागेको हो ।

आजको विचार...
 प्रि...
 (दुई पेजमा)
 मिरा अर्वाय

बलिउड अजिलेता आगिर सानले तेस्रो बिहे गर्नु लागेका छन् । यति जुलाई ५ मा आफ्नी प्रेमिका गोपी स्पेटसँग मुम्बईस्थित आफ्नै निवासमा विवाह समारोहबिच विवाह गर्ने जानकारी उनले दिएका हुन् । मुम्बईमा आयोजित एक कार्यक्रममा सञ्चारकर्मीसँग कुरा गर्दै आगिरले विवाह अचानकै विजयी हुने बताए । उनका अनुसार समारोहमा दुवै परिवारका सदस्य तथा केही नजिकका साथीहरू मात्र सहभागी हुनेछन् ।

□ वर्ष ३१ □ अंक ३३६ □ शतक ३०८३ असार १० गते शनिबार 4 July 2026, Saturday □ पृष्ठ संख्या ८ मूल्य रु ५/-

संक्षिप्त समाचार

पाकिस्तानमा बस दुर्घटना हुँदा ४० को मृत्यु

(रास/एएफपी)
पेशावर (पाकिस्तान), असार १९/ पश्चिमी पाकिस्तानमा शुक्रबार एउटा यात्रुहाक बस सडकबाट भरेर २० मिटर भन्दा तल खोलासा खसेर दुर्घटना हुँदा कमिनामा ४० जनाको मृत्यु भएको अधिकारीहरूले बताएका छन् । "बेटाबाट पेशावर जई गरेको यत्रु बहाक बस पाहाडी दाना सार क्षेत्रको गहिरो खोलामा खस्दा ४० जनाको मृत्यु भएको र अन्य ११ जना घाइते भएको पुष्टि भएको फोब बिल्को आपतकालीन केन्द्रका प्रमुख सनाउल्लाह सेरानीले बताएका छन् । दुर्घटनामा घाइते भएका यात्रुहरूलाई अस्पताल ल्याइएको बताउँदै तीमध्ये तीन जनाको अवस्था गम्भीर रहेको सेरानीले बताएका छन् । बस करिब २१ देखि २४ मिटर खोलामा तल खसेर दुर्घटना भएको सेरानीले बताएका छन् । दुर्गम पाहाडी क्षेत्रमा दुर्घटना भएको कारण, उदारमा कठिनाइहरूको सामना गर्नुपरेको उनले बताएका छन् । बलुचिस्तानको दक्षिणपश्चिमी प्रान्तका मुख्यमन्त्रीका प्रवक्ता शाहिद रिन्दले बस प्रान्तीय राजधानी बेटाबाट उत्तर-पश्चिमी क्षेत्र फलुनख्वा प्रान्तको पेशावर सहरतर्फ गइरहेको अवस्थामा दुर्घटनामा परेको पुष्टि गरेका छन् ।

राम्दीमा 'सिग्नेचर ब्रिज' निर्माण कार्य ६५ प्रतिशत सकियो

रामचन्द्र रायमाझी
तानसेन (पाप्पा), असार १९/ लुम्बिनी र गण्डकी प्रदेशको सङ्गमस्थल राम्दीस्थित कालीगण्डकी नदीमाथि निर्माणधिन 'सिग्नेचर ब्रिज' निर्माणको काम अन्तिम चरणमा पुगेको छ । सुनौली-पोखरा जोड्ने सिद्धार्थ राजमार्गअन्तर्गत राम्दीमा निर्माणधिन पक्की पुलको काम अन्तिम चरणमा पुगेको पुल सेक्टर पोखरा आयोजनाले जनाएको छ ।
 आयोजनाका प्रमुख सि.डि.ई. कृष्णराज अधिकारीका अनुसार यो समाचार तयार पार्दासम्म ९५ प्रतिशत पुल निर्माणको काम सकिएको हो । उनले भने "अहिले रङ्गोरान र इलाईको काम भइरहेको छ । असार मसान्तसम्म सम्पूर्ण काम सकिने छ ।" २०२६ सालमा बनेको 'स्टिल ट्रेस' पुल जीर्ण हुँदै गएपछि नयाँ

प्रतिघिको 'सिग्नेचर ब्रिज' को निर्माण गरिएको हो । हाल सञ्चालनमा रहेको ९३ मिटर लामो स्टिल पुलभन्दा केही तल १२३ मिटर लामो आधुनिक सिग्नेचर पुल निर्माण भइरहेको छ । पुलमा पैदल यात्रुका लागि फुटपाथसहित ११ मिटर चौडाइ रहने छ भने ४० टन भारवहन क्षमता हुने छ । सडक विभागअन्तर्गत पुल महाशाखाले सर्वेक्षण सम्पन्न गरी अधि बढाएको यो पुल नेपालमै पहिलो पटक लिएएफएसआरआई स्टिल टयुब आर्क' प्रतिविधमा निर्माण भइरहेको पुल हो । २०८२ साल असार मसान्तभित्र निर्माण सम्पन्न गर्ने गरी हिम सगरमाथा कन्ट्रक्सन प्रालिसँग २०७९ असार ३० गते पुल निर्माणको ठेक्का सम्झौता भएको थियो । निर्माण कम्पनीले एक वर्ष ढिला गरी काम गरेकाले २०८३ वैशाख मसान्तसम्म काम सक्ने सहमति भए पनि केही ढिला हुन गएको आयोजना प्रमुख अधिकारीले बताए । १२२ करोड ७१ लाख ९ हजार ६ लागतमा पुल निर्माण सम्पन्नता भएको थियो । सम्झौतामा १२० मिटर पुल निर्माण गरिने भनिए पनि पछि काम गर्दै जादा भिरे परेकाले तीन मिटर थप गरि निर्माण व्यवसायीले काम गरेको आयोजना प्रमुख अधिकारीले बताए । दुला भारवहन क्षमताका सवारीसाधन राम्दीमा रहेको हालको पुलमा सञ्चालन हुन नसक्दा माल सामान ढुवानीमा कठिनाइ तथा आसपासका उपभोक्ता मर्कमा परेका थिए । नयाँ पुल निर्माणको काम अन्तिम चरणमा पुगेसँगै पुलको बाटो भई सामन ढुवानी गर्ने उद्योगी, व्यापारी तथा उपभोक्ता खुसी हुन थालेका छन् ।
 भारत सरकारको सहयोगमा बनेको पुरानो पुल समयमै मर्मत सम्भार हुन नसक्दा पुल जीर्ण बन्दै गएको थियो । दुई दशकअघि कालीगण्डकी जलविद्युत् आयोजनाको निर्माणका क्रममा पुलको क्षमताभन्दा बढी भार भएका सवारीसाधन सञ्चालन गरिएकाले पुलको संरचनामा असर परेको स्थानीय टिका थापा बताउनुहुन् । पुल जेखिमपूर्ण बनेपछि स्थानीयले पटक-पटक सडक अवरोध गरी नयाँ पुल निर्माणको माग गर्दै आन्दोलनसमेत गरेका थिए ।

मधुमेह (डायबिटीज) रोगबाट बचाँ

- शरीरमा चिनीको मात्रा बढी हुँदा मधुमेह हुन सक्छ, मधुमेहले,
- विभिन्न अंगमा क्षति पुऱ्याउन सक्छ,
- मुटु र मिर्गौलामा क्षति पुऱ्याउन सक्छ,
- अन्धोपन, पक्षघातलगायतका जेखिम बढाउन सक्छ ।
- मधुमेहबाट बच्न,
- शरीरको तौल सन्तुलित राखौं,
- चिल्लो तथा चिनीजन्य पदार्थको सेवन कम गरौं,
- जङ्गफूड तथा तारेका, भुटेका र प्रशोधित खानाहरू नखाऔं,
- धुम्रपान, मद्यपान नगरौं, नियमित व्यायाम गरौं,
- रेशायुक्त तथा प्राकृतिक खानेकुरा खाऔं,
- नियमित स्वास्थ्य परीक्षण गरौं, मधुमेहबाट बचाँ ।

नेपाल सरकार
विज्ञापन बोर्ड

सुनका सिक्री लुट्ने पाँच जना पक्राउ

सिद्धार्थनगर (नैराहवा), असार १९/ रूपन्देहीका विभिन्न स्थानमा महिलाको घाँटीबाट सुनका सिक्री तानेर लुट्ने (स्वर्णचिड) घटनामा संलग्न पाँच जनालाई प्रहरीले चोरी गरिएका सुनका सिक्रीसहित पक्राउ गरेको छ ।
 जिल्ला प्रहरी कार्यालय रूपन्देहीका सूचना अधिकारी एवं प्रहरी नायब उपरीक्षक कृष्णकुमार चन्दका अनुसार जिल्ला प्रहरी कार्यालय तथा मातहतका प्रहरी कार्यालयबाट छटिएका संयुक्त टोलीले छुट्टाछुट्टै घटनाको अनुसन्धानका क्रममा उनीहरूलाई पक्राउ गरेको हो । प्रहरीका अनुसार बुधवार गैडहवा गाउँपालिका-६ स्थित सूर्यपुरा हाटबजारमा भीडभाडको बीच छुपी एक महिलाको घाँटीबाट गणेश

भगवानको लकेटसहितको सुनको सिक्री तानेर फरार हुने बाराको बारागढी गाउँपालिका-३ शिवपुराका २५ वर्षीय विकास रायलाई इलाका प्रहरी कार्यालय सूर्यपुराको टोलीले पक्राउ गरेको हो । उनको साथबाट १० ग्राम ८३० मिलीग्राम तौलको एक थान सुनको सिक्री बरामद भएको प्रहरीले जनाएको छ ।
-बाँकी अन्तिम पेजमा...

साहित्य दर्पण

कथा • आसिक सिंह ठकुरी

भुलएको सपना, भेटिएको सानु

सानु एक मध्यम वर्गीय परिवारकी छोरी थिइन् । कक्षा ८ मा पढ्ने सानु पढाइमा तेज, लेखनमा सशक्त, भाषण प्रतियोगितामा अबल र विद्यालयका सबै शिक्षकको प्रिय थिइन् । उनकी आमा गृहिणी र बुबा जागिरे थिए । मोबाइल भने उनीहरूको घरमा फोन गर्न, सूचना हेर्न, कहिलेकाहीं फोटो खिच्नका लागि मात्र प्रयोग हुन्थ्यो । एकदिन स्कूलबाट फर्केर सानुले बुवासँग भिन्ती गरिन्, "बाबा, सबै साथीहरूले स्मार्टफोन ल्याएका छन्, मलाई पनि चाहिन्छ । अनलाइन क्लास गर्न सजिलो हुन्छ र " । जानी छोरी भएकोले उसको बुवाले केही पनि नभनी उसलाई मोबाइल किनदिनुभयो । त्यो दिन सानु खुशीले नाचिन् । शुरूमा त सानुले मोबाइल पढाइका लागि मात्र प्रयोग गरिन् तर केही दिनमै, उसले टिकटक हेर्न थालिन् । त्यसपछि इन्टरग्राम खोल्न अनि युट्युब सर्दा, उनका अनुयायी बढ्न थाले । लाइक र कमेन्टले उनी रोमाञ्चित हुन थालिन् । दिन बिट्टै जाँदा उसले पढ्ने समय कटौती गर्न थालिन् । विहान पढ्ने समय मोबाइलमा बित्यो । बेनुकाको होमवर्क पछि सर्वा, अनि पछि होमवर्क गर्न नै बन्द भयो । स्कूल जाँदा पनि उनी शक्ति महसूस गर्थिन् । सानु पहिलेदेखि नै सबै विषयमा उत्कृष्ट अंक ल्याउने विद्यार्थी थिइन् । गणितका विद्यार्थीकाताब उनलाई खेलसम्मै लाग्यो, अंग्रेजी लेखनमा सधैं प्रशंसा पाउँथिन्, विज्ञानका जटिल कुराहरू पनि सजिलै बुझिन् । तर मोबाइलमा समय बित्ताउन थालेपछि उनलाई पढाइमा ध्यान दिन कठिन हुन थाल्यो । गणितका सूत्रहरू सम्झन नसके, अंग्रेजी लेखा अक्षरहरू विग्रने र विज्ञानका अवधारणाहरू फुनफुन् गाड्ने सानु भने थाले । पढ्न बसेको बेला मन मोबाइलको फ्लिमिन्सी संसारमा भुन्डेर जान्थ्यो । शिक्षकले उनको रिपोर्ट काढेमा टिप्पणी लेखे-"सानु एक आधाधारा क्षमता भएको छात्रा हुन्, तर अहिले उनी धेरै विचलित छिन् । उनलाई सहारा र मार्गदर्शनको बाँचो छ ।" सानु पछिने हाँसे, बोल्ने, रमाउने विद्यार्थी थिइन् । तर, आजकल उनी धेरैजसो समय उदात्त वेबसाईतले खिन्नु थिइन् । उनी रातभर टिकटक हेर्दै बस्तिन् । हेर्दा-हेर्दै समय बित्यो, निद्रा हराउँदथ्यो । विहान उठेदा उसका आँखाहरू राता हुन्थे, शरीर थाकेको, मन कटाकटा अरिक्तको जस्तो हुन्थ्यो । उनका बुवाआमाले चिन्ता व्यक्त गरेर सोचे, "सानु, तिमीलाई के भएको छ ? तिमी अब पहिले जस्तै देखिन्थौ नि ।" तर सानु रिसाइन्, "तपाईंहरू बुझ्नुहुन्न । मलाई कसैले बुझ्दैन ।" त्यसपछि उनी भन्न भन्नु भर्त्सना थालिन् । स-सानो कुरामा चित्त दुखाउनु, कसैसँग बोल्न मन नलाग्ने र अर्कै भित्रिभित्रै धेरै चिसोपन महसूस गर्न थालिन् । कहिलेकाहीं त ऊ चुपचाप कोठामा बसिदन्थी । अब उनमा रिस बढ्दै गयो । स्कूल जाँदा र साथीहरूसँग भेट, हाँसा उलसाई रमाउनु नलाग्दथ्यो । कक्षामा शिक्षकको कुरा सुन्न मन लाग्दैनथ्यो । उनी एकैएकैको महसूस गर्न थालिन् । सानुको मन विभिन्न सौच, चिन्ता, र मोबाइलका फ्लिमिन्सी कुराले छोपिन थाल्यो । एकदिन विद्यालयमा डिजिटल डिभाइसको असर भन्ने शीर्षकमा एक परामर्शदाता कार्यक्रम चलाउन आए ।

उनको नजर सानुमा पर्यो र उनमा केही समस्या छु भन्ने लागेपछि बोलाएर कुरा गर्न थाले । उनले सानुको आँखामा हेरेर सोधे, "सानु, के तिमी खुशी छौ ?" सानुले मीन भएर टाउको झुकाइन् । त्यसपछि उनले भने, "कहिलेकाहीं हामी अनलाइनको फ्लिमिन्सी संसारमा यति हराउँछौं कि आफ्नो मनलाई सुन्न नै बिसिन्छौं । तर याद गर, डिजिटल डिभाइस साथी हो, मालिक होइन ।" स्कूलबाट फर्केर सानु धेरै बेर रोइन् । उनले सबै कुरा आमालाई भनिन् । बुवाआमाले उनलाई मनोरामार्थ केन्द्र लैजान निर्णय गरे । परामर्शदाताले सोधे, "सानु, तिमी दिनको कति समय मोबाइल प्रयोग गर्छौ ?" सानुले भनिन्, "कहिलेकाहीं ८ घण्टासम्म ।" परामर्शदाताले गम्भीर मुद्रामा भने, "सानु, तिमी डिजिटल लत" को शुरुवातमा छौ । तर यो ठीक गर्न सकिन्छ । तिमी ठीक हुनु चाहन्छौ ?" सानुले अंशु पुछ्दै टाउको हल्लाइन् । कान्सिलरले उनलाई सम्झाइनुकाई गरेर राम्रो सल्लाह दिए । सोही आधामा घर आएर सानुले सुधारका लागि योजना बनाइन् । मोबाइल डिटक्स । विहान १ घण्टा मात्र मोबाइल चलाउने, सोभामा मात्र ३० मिनेट चलाउने । जर्नल लेख्ने, हेरेक दिन पढेका, मनमा लागेका कुराहरू नोटबुकमा लेख्ने । हिँडेदे संवाद गर्ने, हप्तामा तीनपटक स्कूलबाट हिँडेर फर्के र साथीहरूसँग संवाद गर्ने, रातको खाने बेला मोबाइल बन्द गरी अमाबुवासँग कुराकानी गर्ने जस्ता काममा ध्यान दिन थालिन् । शुरूका दिनहरूमा उनलाई धेरै गाडो भयो । उनको हात आफै मोबाइलतिर लाग्थ्यो । तर उनले आत्मनियन्त्रण गर्ने दृढ संकल्प लिएकी थिइन् । बेला बेला एकपटक टिकटक खोलेर धोको बलियो भाएर आउँदथ्यो । कहिलेकाहीं मोबाइल हेर्ने मन बुझाउन गाडो हुन्थ्यो । तर उनले डायरी लेख्ने बानी बसाएकी थिइन् र यस्तो बेला डायरीमा लेखिन्, "आज फेरि टिकटक खोल्न मन लाग्यो तर त्यसको सट्टा मैले भाइसँग चिस खेले । जितें पनि ।" यस्ता स-साना सफलताले सानुलाई आत्मबल दिन थाल्यो । उनले सोचिन् "यदि म मोबाइलको लतलाई जित्न सकिन्छु भने, जोकोहीले पनि जित्न सम्भव छ ।" सानुले आफ्ना अनुभव साथीहरूसँग बाँड्न थालिन् । कक्षा

शुरू हुनुअघि उनी भनिन्-"आज मैले आफैलाई मोबाइल लख्ने चुनौती दिएकी छु । तिमीहरू पनि यस्तै गर न ।" साथीहरू उनको कुरा सुन थाले । सानुको विचारले विद्यालयमा नयाँ उत्साह ल्यायो । उनले शिक्षकसँग सल्लाह गरेर विद्यालयमै एउटा सानो समूह शुरू गरिन्, "डिजिटल व्यलेन्स क्लब ।" यस क्लबमा सबै मिलेर मोबाइलको सद् प्रयोग र समय व्यवस्थापनका बारेमा कुरा गर्न थाले । कसैले कविता लेख्ने, कसैले पोस्टर बनाउँथे, कसैले आफ्नो अनुभव सुनाउँथे । शिक्षकहरूले साथ दिनुभयो । प्रिन्सिपलले स्वागत दिँदै भन्नुभयो, "सानु, तिमीले त डिजिटल युगमा सौचो नेतृत्व देखाइरहेकी छौ ।" अब सानुको मन फेरि पढाइतिर लाग्न थाल्यो । उनले सारा विषयमा मिहिनेत गर्न थालिन् । समय तालिका बनाएर अध्ययन गर्नु । कहिलेकाही पढाइपछि संगीत सुन्निन्, कविता लेखिन्, र आमालाई काममा सहायिनी । फेरि त्यो दिन आयो, परीक्षाको परिणाम घोषणा भयो । सानुले उत्कृष्ट अंक ल्याए । सारा विद्यालयले तानी बजायो । त्यसै हप्ता भाषण प्रतियोगिता भयो । उनको विषय थियो, "डिजिटल संसारमा सन्तुलन कसरी कायम गर्ने ?" सानुले आत्मविश्वासका साथ भाषण थिइन् । उनले भनेको शब्दहरूले सबैलाई छोयो, "मोबाइल हाम्रो साथी हो, तर यदि हामी सजग भएौंती भने, त्यो हाम्रो सपना चोरे पनि बन्न सक्छ, हामी यसको मालिक हुनुपर्छ, यसको गुलाम भएर फल्नु हुँदैन ।" सानुले प्रतियोगिता जितिन्, शिक्षकहरूले बधाई दिए, साथीहरूले ब्यानर बनाए, "सानु तिमी सहायक सन्तुलन गर् ।" तर फर्किँदा बुवाले मुस्कुराउँदै भन्नुभयो, "तिमी त भन्नु राम्री भइछौ, सानु ।" सानुले पनि आत्मविश्वासका साथ भनिन्, "हो बाबा, म फेरि पुरानै सानु बनेकी छु तर यस पटक अफ बलिचो, अफ सचेत हुनेछु ।" सानुको कथा कुनै काल्पनिक पात्रको मात्र होइन, यो आजका लखनुरी विद्यार्थीहरूको यथार्थ हो । डिजिटल उपकरणको उपयोग राम्रो कुरा हो तर दुरुपयोगले हाम्रो सामाजिक, भावनात्मक, संज्ञानात्मक, र मानसिक स्वास्थ्यमा गम्भीर असर पार्न सक्छ । तर यदि चाहना, प्रयास, र समाजले छ भने यो लतलाई जित्न सकिन्छ । आफूलाई पुनः प्राप्त गर्न सकिन्छ ।

-साहित्यपोस्ट डटकम

निबन्ध • भाष्कर मैनाली झर्ना

कठोरता र करुणाबीचको शिक्षक

दार्जीलिङको कुहिरौले ढाकिएको शान्त विहान थियो । विद्याभारीका हरिया पखाहरूबाट बित्तरै घामका सुनौला किरणहरू भुल्किँदै थिए । विद्यालयतर्फ जाँदै गर्दा चिसो हावाले अनुहार छुन्थ्यो, अनि मनमा एक प्रकारको ताजगी भरिन्थ्यो । त्यही परिवेशमा म आफ्नो शिक्षक जीवनका दिनहरू विताइरहेको थिएँ-अनुभवले भरिएको, तर अर्कै पल सिकाइको यात्रामा अगाडि बढिरहेको एक शिक्षकको रूपमा । मेरो शिक्षक जीवन छोटो भए पनि विविध अनुभवले समृद्ध बस्येको थियो । मैले तीनवटा फरक-फरक विद्यालयहरूमा अध्यापन गरिसकेको थिएँ-कहिले दार्जीलिङका शान्त र चिसा कक्षाकोठहरूमा, त कहिले शिमगुडीको तातो र चहलपहल युक्त विद्यालय वातावरणमा । पुस्तकहरूले धेरै कुरा सिकाए, तर विद्यार्थीहरूले सिकाएको पाठ अफ गहिरो र जीवन्त थियो । तर यी सबै अनुभवहरूका बीचमा एउटा कुरा सधैं मेरो मनमा प्रश्नको रूपमा उभिरहन्थ्यो-किन म छाप कटाहरूसँग सजिलै कडा हुन सक्छु, तर छात्रा छोरी नानीहरूसँग भने कडा हुन सकिन्न ? त्यस प्रश्नको उत्तर खोज्ने क्रममा मेरो स्मृतिमा सधैं एउटा घटना ताजै भएर आउँछ । त्यो दिन पनि म कक्षा पाँचमा पढाउँदै थिएँ । कक्षाकोठा सामान्य रूपमा चलिरहेको थियो । मैले बोर्डमा पाठ लेख्दै विद्यार्थीहरूलाई व्याख्या गरिरहेको थिएँ । तर मेरो ध्यान बेला-बेला कक्षाको एक कुनैमा पुग्यो, जहाँ बसेकी थिइन् एउटी छात्रा-उनको नाम यहाँ निस्ता राखौं । निस्ता पढाइमा कमजोर थिइन् । उनी प्रायः पाठमा ध्यान दिन सकिँदैनथिन् । तर यसको अर्थ यो होइन कि उनी अयोग्य थिइन्-बर उनको मन अत्यन्तै चञ्चल र कल्पनाशील थियो । कहिले उनी बाहिरको आकाशतिर हेरेर आफ्नै संसारमा हराइरहेकी हुन्थिन्, त कहिले घर्का कुनै स्मृतिहरूमा डुबिरहेकी हुन्थिन् । निस्ता पढाइमा कमजोर थिइन् । उनी प्रायः पाठमा ध्यान दिन सकिँदैनथिन् । तर यसको अर्थ यो होइन कि उनी अयोग्य थिइन्-बर उनको मन अत्यन्तै चञ्चल र कल्पनाशील थियो । कहिले उनी बाहिरको आकाशतिर हेरेर आफ्नै संसारमा हराइरहेकी हुन्थिन्, त कहिले घर्का कुनै स्मृतिहरूमा डुबिरहेकी हुन्थिन् ।

निस्ता पढाइमा कमजोर थिइन् । उनी प्रायः पाठमा ध्यान दिन सकिँदैनथिन् । तर यसको अर्थ यो होइन कि उनी अयोग्य थिइन्-बर उनको मन अत्यन्तै चञ्चल र कल्पनाशील थियो । कहिले उनी बाहिरको आकाशतिर हेरेर आफ्नै संसारमा हराइरहेकी हुन्थिन्, त कहिले घर्का कुनै स्मृतिहरूमा डुबिरहेकी हुन्थिन् । मैले उनलाई ध्यान दिएर पढ्न धेरैपटक सम्झाइसकेको थिएँ । त्यस दिन पनि उनी आफ्नै धुनमा हराइरहेकी थिइन् । अन्ततः म अलि कडा स्वरमा बोलेँ-"निस्ता, कति पटक भनिसकेको छु, ध्यान दिएर पढ्नुपर्छ भनेर ।" मेरो आवाज सुनेर उनी भस्त्र भइन् । उनले टाउको उठाइन् र ठूला-ठूला आँखाले मलाई हेर्न थालिन् । त्यो हेराइमा घर मात्र थिएन, त्यसभित्र एक प्रकारको असहायता र मौन विन्ती पनि लुकेको थियो-जस्तो कि उनी भन्न चाहिरहेकी हुन्, "म प्रयास त गरिरहेकी छु, तर म सफल हुन सकिरहेको छैन ।" केही क्षणमै उनका आँखाबाट आँसुका थोपा भर्न थाले । त्यो दृश्य देख्दा पनि म केहीबेर गाली गरिरहेँ, तर भित्रभित्रै मेरो मन नरम बन्दै गइरहेको थियो । मैले पढाउन त सुरु गरेँ, तर मेरो ध्यान बारम्बार उनीतिर तानिन्थ्यो । अन्ततः मैले आफैलाई रोक्न सकिँने । म बिस्तारै उनको नजिक गएँ । उनको टाउकोमा हल्का हात राख्दै म कोमल स्वरमा भनेँ-"निस्ता, रोएछौ पो तिमी... अबदेखि यस्तो नगर्नु है ।" मैले सोचेको थिएँ-सायद यसले उनी शान्त हुन्छिन् । तर उल्टै भयो । उनका आँसु भन्नु तीव्र रूपमा बग्ग्न थाले । हिलेको रुवाइ त केवल सुरुवात मात्र रहेछ, अब त मारनै उनको मनभित्र थुप्रिएको सबै भावना एकैचोटि बाहिर निस्कन थाले । त्यो दृश्य देखेर मेरो मनमा एक प्रकारको द्वन्द्व उत्पन्न भयो-एकातिर उनीप्रति गहिरो सहानुभूति जाग्यो, अर्कोतिर अनौठो रूपमा हल्का हाँसो पनि आयो । त्यो बाहिरी चिसोपनाभन्दा बढी मेरो मनभित्र एउटा गहिरो प्रश्न तातिरहेको थियो-किन म छात्रा नानीहरूसँग कडा हुन सकिँदैन ? समय बिट्टै गयो ।

पनि आयो । म मनमै मुस्कुराएँ, तर बाहिर आफ्नो भावनालाई नियन्त्रणमा राख्दै गम्भीर रूपमा उनलाई बस इशारा गरेँ । कक्षा फेरि सामान्य रूपमा अगाडि बढ्यो, तर मेरो मन भने त्यस घटनाबाट प्रभावित भइसकेको थियो । कक्षा सकिँएपछि जब म विद्यालयको प्राङ्गणबाट बाहिर निकिएँ, दार्जीलिङको चिसो हावाले मलाई छेप्यो । त्यो बाहिरी चिसोपनाभन्दा बढी मेरो मनभित्र एउटा गहिरो प्रश्न तातिरहेको थियो-किन म छात्रा नानीहरूसँग कडा हुन सकिन्न ? अन्ततः मैले आफैलाई रोक्न सकिँने । म बिस्तारै उनको नजिक गएँ । उनको टाउकोमा हल्का हात राख्दै म कोमल स्वरमा भनेँ-"निस्ता, रोएछौ पो तिमी... अब त मारनौं उनको मनभित्र थुप्रिएको सबै भावना एकैचोटि बाहिर निस्कन थाले । त्यो दृश्य देखेर मेरो मनमा एक प्रकारको द्वन्द्व उत्पन्न भयो-एकातिर उनीप्रति गहिरो सहानुभूति जाग्यो, अर्कोतिर अनौठो रूपमा हल्का हाँसो

-सप्तकालीन साहित्य डटकम

